

ЗБАЛАНСОВАНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-4259-2022-26-06>
УДК [911.3:[330.15:330.341.1]](477.83)

М. М. НАЗРУК¹, д-р геогр. наук, проф.,
професор кафедри раціонального використання природних ресурсів та охорони природи
e-mail: mm.nazaruk@gmail.com ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1210-9666>

Л. А. ГАЛЯНТА¹,
аспірант кафедри раціонального використання природних ресурсів та охорони природи
e-mail: lidagalyanta@gmail.com ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3813-2768>

¹Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. П. Дорошенка, 41, м. Львів, 79007, Україна

СОЦІАЛЬНО – ЕКОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ЛЬВІВЩИНИ

Мета. На основі аналізу соціально-екологічних умов розвитку інноваційного природоко-
ристування в громадах Львівщини визначити основні чинники інноваційного промислового ви-
робництва.

Методи. Аналіз, синтез, порівняння.

Результати. Висвітлено поняття «промислове природокористування у громаді». Охарактеризовано соціально-екологічні умови розвитку інноваційного природокористування та основні чинники інноваційного промислового природокористування в умовах сучасної децентралізації в межах новостворених територіальних громад :технології, законодавство у сфері інноваційної діяльності, попит на інноваційну продукцію, інформаційні та інвестиційні ресурси, висококваліфіковані трудові ресурси, ефективність управлінського менеджменту. Охарактеризовано інноваційну активність в межах підприємств Львівщини та стан технологічної структури промислового виробництва в області. Звернено увагу на можливості структурної перебудови промислового природокористування. Висвітлено особливості розвитку інноваційного природокористування в межах Львівської області, механізми стимулювання інвестиційного та інноваційного розвитку територіальних громад. Розглянуто поняття «індустріальний парк», а також концепції створення індустріальних парків. Охарактеризовано функціональне призначення девяти індустріальних парків, які планується створити в межах території Львівської області. Висвітлено промислове районування території області та охарактеризовано основні промислові центри в їх межах.

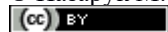
Висновки. Структурна перебудова промислового природокористування повинна базуватися на оптимізації використання існуючого в громаді природно-ресурсного, соціально-економічного, культурно-історичного потенціалів, оптимізації напрямків і масштабів природокористування. При цьому першочергового розвитку заслуговують найменш екологічно шкідливі галузі.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: соціально-екологічні передумови, децентралізація, інноваційний розвиток природокористування, індустріальний парк

Як цитувати: Назарук М. М., Галянта Л. А. Соціально-екологічні передумови розвитку інноваційного природокористування в територіальних громадах Львівщини. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Екологія»*. 2022. Вип. 26. С. 66-74. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-4259-2022-26-06>

In cites: Nazaruk M. M., & Halianta L. A. (2022). Social and ecological prerequisites for the development of innovative nature management in the communities of Lviv region. *Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University, Series «Ecology»*, (26), 66-74. <https://doi.org/10.26565/1992-4259-2022-26-06> (in Ukrainian)

© Назарук М. М., Галянта Л. А., 2022

[This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0.](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Вступ

Характерною ознакою нинішнього етапу розвитку конструктивної географії є формування поряд з традиційними, нової її парадигми. Це обумовлено з потужними трансформаціями, що активно проявились упродовж останніх десятиліть, кардинальним підвищенням значущості територіальних чинників при обґрунтуванні стратегій соціально-економічного розвитку та виробленні механізмів їх реалізації. Це пов'язане з підсиленням соціальної спрямованості економіки, коли її розвиток вже не мета, а засіб вирішення соціальних задач. Головною метою розвитку стає створення та підтримання життєвого середовища для кожного громадянина, незалежно від місця його проживання. Можливість такого підходу обумовлюється і докорінними змінами структури економічної діяльності, внаслідок чого інвестиції все в більшій мірі тяжіють не до покладів корисних копалин, місць концентрації традиційних видів промисловості, а до ареалів з високою якістю умов життя та трудового потенціалу, соціального капіталу, розвинутою інноваційною, фінансовою та комунальною інфраструктурою [1-3]. Ці умови, що змінюються від місця до місця, визначають територіально диференційований ступінь ефективності бізнесу, який є головною рушійною силою розвитку. Тому необхідне виявлення внутрішнього потенціалу територій – сукупності конкурентних переваг і обмежень розвитку як основи для залучення інвестицій і забезпечення динамічного зростання. Значущість просторових чинників підсилюється у зв'язку з тим, що на відміну від інших ресурсів багатоцільового використання територія амобільна і зростає абсолютна та відносна обмеженість цього ресурсу. Все це обумовлює підвищення ролі найважливішої складової конструктивної географії, а саме – планування території, особливо гостро дана

проблематика постає в умовах децентралізаційних процесів, що відбуваються у нашій державі [4].

Вивченню чинників інноваційного розвитку природокористування, в тому числі і в окремих громадах, класифікації цих чинників, шляхом підсилення сприятливих чинників і зменшення дії гальмучих чинників інноваційної діяльності присвячені праці вітчизняних вчених таких як: В. Захарченко [5], Н. Максименко [6-7], Г. Підгрушний [8], Л. Шевчук, Л. Царик [9], Ю. Яцентюк [10] та ін. У роботі Максименко Н.В. [7] визначено шляхи використання засобів і методів ландшафтно-екологічного планування в інвайронментальному менеджменті територій, що може бути застосовано для інноваційного розвитку громад». У дослідженнях [11-13] висвітлено науково-методичний підхід щодо управління екологічно спрямованим інноваційним розвитком держави, регіону, підприємства в межах обраного напрямку, що надають можливість підвищити ефективність управлінських рішень щодо реалізації екологічно орієнтованих інноваційно-інвестиційних проектів (зокрема даних підхід може бути корисним для аналізу розвитку інноваційного природокористування в межах громад). У працях [14-17] інноваційне природокористування отримало широке визнання як метод покращення екологічних показників підприємств і підтримки їх у покращенні своєї продукції.

Проте цілий ряд питань, що обумовлюють розвиток промислового природокористування в окремих громадах в умовах децентралізації залишаються вивченими недостатньо і потребують подальших досліджень у цьому напрямку.

Мета – на основі аналізу соціально-екологічних умов розвитку інноваційного природокористування в громадах Львівщини, визначити основні чинники інноваційного промислового виробництва.

Результати та обговорення

В межах дослідження застосовано методи якісної та кількісної оцінки ефективності інноваційного розвитку, рівень інноваційного технологічного відновлення, інновацій-

ності послуг, інноваційної активності підприємств, рівень інвестиційної активності суб'єктів Львівської області.

Спираючись на стадійно-еволюційний

підхід та виходячи з теоретико-методологічного доробку конструктивної географії, ми розглядаємо територіальну громаду як адміністративно визначену складову територіальної організації регіону, що являє собою складну синергетичну систему, якій притаманні динамізм та нестійкість і розвиток якої має еволюційний характер. Основу громади складає соціоприродний комплекс, що має ряд базових структур. Головною серед них є компонентна структура, яка представлена соціальною, економічною, природно – ресурсною та управлінськими компонентами.

Серед базових структур громади особливе значення має територіальна структура, що розкриває її просторову будову. До числа ключових у нашому дослідженні належить поняття «промислове природоко-ристування у громаді».

У контексті нашого дослідження ми виходимо з того, що промислове природоко-ристування у громаді – це складний процес, який стосується глибинної сутності системи. Він завжди пов'язаний зі структурними трансформаціями системи, що ведуть до змін її якісного стану та кількісних параметрів. В умовах децентралізації адміністративної структури суспільства промисловий розвиток в громаді зумовлений тенденціями та закономірностями суспільного розвитку.

Промислове природоко-ристування може набувати як прогресивного, так і регресивного характеру, що у певні періоди визначається суспільною доцільністю тих чи інших трансформацій у регіоні. Отже, у сучасних умовах промислове природоко-ристування визначається як об'єктивний, інноваційний структурно-трансформаційний процес, що охоплює всі складові суспільно-територіального комплексу громади (соціум, виробництво, природно-господарське поєднання тощо). В цих умовах зростає роль географічного положення на розвиток промислового природоко-ристування у громадах через рельєф, клімат, гідросферу території. Так, у Сколівській ТГ, Славській ТГ, Турківській ТГ, Добромильській ТГ успішно працюють підприємства деревобробки та меблевого виробництва. В Старосамбірській ТГ працює ТзОВ «Еко-Оптіма» – найбільша компанія Західної України, яка займається розробкою та впровадженням відновлювальних чистих джерел енергії та яка

збудувала першу вітроелектростанцію в Західній Україні. Окрім виробництва електроенергії важливим напрямом діяльності є підвищення якості життя людей у громаді, де розташовані об'єкти. Компанія зацікавлена у розвитку місцевих громад, підтримує локальні, соціальні та інфраструктурні проекти.

В умовах децентралізації в регіоні важливим чинником виступає промислове виробництво. Структурні зміни, що відбуваються в громадах, зумовлюють відповідні трансформації усіх її структур. Тобто промислове природоко-ристування виступає в якості імпульсу розвитку громади. Цілком природно, що це має безпосередній прояв у структурній трансформації виробництва, веде до значних змін в його територіальній організації. В свою чергу, інтенсивне оновлення техніки та технологій і пов'язані з цим структурні зміни у промисловості є потужним каталізатором усього суспільного розвитку.

Вплив політико-географічного положення на інноваційний розвиток промислового природоко-ристування визначається розміщенням промислових об'єктів відносно державного кордону, політичних блоків країн, національних і міжнародних коридорів тощо. Так, Яворівська ТГ, Ново-яворівська ТГ, Рава-Руська ТГ, Мостиська ТГ межують з воєводствами Польщі. Таке положення дає змогу інноваційним виробництвам бути залученими до інноваційних проектів у сусідній державі. Це сприяє впровадженню новітніх технологій та розвитку промислового природоко-ристування в громадах, а в перспективі отримати для вітчизняної інноваційної продукції доступ на міжнародні ринки.

Через територію нашої області проходять міжнародні транспортні коридори (МТК). Зокрема, це МТК №3 (Берлін – Вроцлав – Львів – Київ), що проходить через три держави – Німеччину, Польщу, Україну, а також МТК №5 (Трієст – Любляна – Будапешт – Братіслава – Ужгород – Львів), що проходить через Італію, Словенію, Угорщину, Словаччину та Україну. Позитивне значення чинника МТК полягає у зростанні логістичних можливостей інноваційно-активних промислових підприємств у громадах, розташованих вздовж МТК, а

негативне – у значних обсягах витрат на утримання такої транспортної інфраструктури. В жовтні 2008 року відкрито один з найбільших пунктів пропуску Європи, реконструйовано Міжнародний автомобільний пункт пропуску через державний кордон країни «Рава-Руська», що розташований на Європейському автошляху E372 між містами Львів та Люблін. З польського боку на автошляху розташоване село Гребенне, на залізничній колії – станція у селі Верхраті. Розбудову інфраструктури, реконструкцію здійснено у рамках національної програми TACIS-2002 завдяки реалізації міжнародної технічної допомоги Європейського Союзу. Відкриття пропуску сприяло активізації інноваційної активності у промисловості м.Рава-Руська та й в цілому у Жовківській ТГ. Для підприємств хімічної промисловості Яворівської та Новояворівської територіальних громад чинником інноваційного розвитку є розташування біля них технопарку «Яворів», який спеціалізується на удосконаленні хімічних технологій, нових матеріалів, розвитку біотехнологій. Зокрема, це стосується одного з найбільших виробників лаків та фарб в Україні ТзОВ «Снежка», який знаходиться у Яворові.

Закономірності формування історично сформованої території, на якій локалізовані об'єкти промисловості, менталітет, традиції місцевого населення тощо враховують історичні чинники. Львівщина відчутно виділяється на фоні інших регіонів як регіон багатий на трудові ресурси, що стимулює розвиток трудомістких галузей промисловості. Однак, цього не вистачає для повної зайнятості місцевого населення – приховане безробіття тут було і є сьогодні. Такий чинник зумовив появу в межах області таких промислових підприємств як: ТОВ «Фуджікура Аутомотів Україна Львів (FujiKura Automotive Lviv – міжнародна японська компанія, яка займається виготовленням електричного обладнання для автомобілів німецького концерну Volkswagen Group, в тому числі Porsche; завод розташований неподалік Львова, в селі Підрясне Яворівського району на автошляху Європейського маршруту E40), ТзОВ «Бадер Україна» (Городоцька ТГ), ТзОВ «СВІСС КРОНО» (Кам'янка-Бузька ТГ), ТзОВ

«ЯБЛУНЕВИЙ ДАР» (Городоцька ТГ), ТзОВ «Спільне українсько-німецьке підприємство Олнова» (Бузька ТГ), ДП «Датський текстиль компанії «ПВН Холдинг А/С»» (Сокальська ТГ) та ін.

Для Львівської області характерна просторова нерівномірність розподілу підприємств. Фактично економічна активність сконцентрована в межах обласного центру та прилеглих адміністративних районів. Це є однією з причин чому Львівська область належить до регіонів з середнім розвитком промисловості. Львівська область майже втратила індустріальну платформу, на якій може розвиватися економіка інноваційного типу. Про це свідчить стан технологічної структури промислового виробництва в області, який складається з видів діяльності, що відносяться за рівнем наукоємності до низьких (68,2%), середньонизьких (21,1%), середньовисоких (8,6%) та високих (2,1%) технологій [13]. Незважаючи на це у Львівській області відзначається позитивною динамікою капітальних та іноземних інвестицій в економіку області, проте обсяги залучених інвестицій є недостатніми для швидкого зростання високотехнологічних секторів економіки. Значні обсяги інвестицій, що припадають на промисловість (31,6%) залучено у підприємства з виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів. Економіка області потребує активного використання наявної науково-технічної бази, тісного зв'язку між науковими дослідженнями та впровадженням нових технологій у виробництво. У Львівській області станом на 2020 рік існує 44 інноваційно-активних промислових підприємств. Обсяг реалізованої інноваційної продукції в 2020 році сягнула 871, 9 млн. грн. [15] Найбільшою інноваційною активністю в області відзначаються підприємства фармацевтичної галузі, харчової та хімічної промисловості, автотранспортного виробництва.

Механізми стимулювання інвестиційного та інноваційного розвитку територіальних громад спроможні дати поштовх для підвищення їхнього розвитку. Останніми роками підтримку з боку органів центральної та місцевої влади, вітчизняних, іноземних інвесторів отримала ідея створення індустріальних парків (ІП) в Україні та Львівській області зокрема (табл.). Індустріальні парки

Таблиця

Функціональне призначення індустриальних парків Львівської області

Table

Functional purpose of industrial parks in Lviv region

Назва	Площа земельної ділянки, га	Місцезнаходження	Функціональне призначення
«Бізнес Прайм»	17,5	с. Тернопілля, Тростянецька ТГ, Стрийський район,	- виробництво харчових продуктів та безалкогольних напоїв, зберігання і переробка продукції рослинництва і тваринництва; - текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів із тканин і шкіри та інших матеріалів з використанням інноваційних технологій; - оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини; - машинобудування, приладобудування, виробництво електричного, електронного та оптичного обладнання.
Львівський індустриальний парк «Рясне-2»	23,49	м. Львів, Львівська ТГ, Львівський район (промисловий вузол "Рясне - 2")	- виробництво автомобілів та різноманітного машинного обладнання; - оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини; - виробництво різноманітної поліграфічної продукції; - виробництво електричного устаткування
Яворівський індустриальний парк	40,00	Яворівський р-н	- виробництво машин та машинного обладнання, комплектуючих частин для імпортованих автомобілів; - виробництво продукції хімічної промисловості; - виробництво пластмасової продукції; - металообробка.
Кам'янка-Бузький індустриальний парк	24,47	м. Кам'янка-Бузька, Кам'янка-Бузька ТГ, Львівський район	- виробництво продукції сільськогосподарського машинобудування; - виробництво харчової продукції; - виробництво електронних компонентів і виробів з них; - виробництво будівельних матеріалів; - деревообробка та виробництво меблів.
Новороздільський індустриальний парк	46,40	м. Новий Розділ, Новороздільська ТГ, Стрийський район	- виробництво товарів споживчої хімії; - виробництво матеріалів та продукції з сировини біологічного походження; - обробка вторинної сировини; - виробництво матеріалів та продукції з сировини вторинного походження.
«Сігма парк Яричів»	15,71	с. Старий Яричів, Кам'янка-Бузька ТГ, Львівський район	- виробництво харчової продукції; - виробництво ліків; - текстильне виробництво, виробництво одягу, виробів із шкіри та інших матеріалів з використанням інноваційних технологій.
«Захід Ресурс»	20,77	м. Городок, Городоцька ТГ, Львівський район	- виробництво харчових продуктів; - текстильне виробництво; - оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини; - машинобудування, приладобудування, виробництво електричного, електронного та оптичного обладнання.

Продовження таблиці			
«Спарроу Парк Львів»	18,83	м. Львів, Львівська ТГ, Львівський район (в межах промислової зони "Сигнівка")	- виробництво продукції машинобудування та металообробка; - виробництво харчових продуктів; - текстильне виробництво; - оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини; - виробництво різноманітної поліграфічної продукції.
«Мостиський Сухий порт»	34,52	Львівська область, Мостиський район, на території Мостиської міської ради	- виробництво полімерних будівельних матеріалів; - виробництво меблів; - виробництво машин та приладів електротехнічної промисловості; - лісопильне виробництво.

являють собою території, які виділені для промислового використання. Концепції індустріальних парків Львівської області розроблені відповідно до Закону України «Про індустріальні парки» [3]. У концепціях обґрунтовано мету, завдання та функціональне призначення індустріальних парків, план їх розвитку та організаційна модель їх функціонування. Станом на 4. 11. 2021 р., в межах Львівської області заплановано створити 9 індустріальних парків.

Враховуючи те, що на території Львівської області планується створити досить велику кількість індустріальних парків, що сприятиме підвищенню рівня інвестиційної привабливості області та може стати запорукою активізації інвестиційної діяльності у напрямі збільшення економічного потенціалу новостворених територіальних громад, не можливо не звернути увагу на промислове районування території області.

В межах Львівської області виокремлено три економічні райони:

- Північний район в межах якого виділяють промислові центри:
  - Червоноград, де ведеться видобуток вугілля та розвинена легка промисловість;
  - Сокаль, де розвинена хімічна промисловість;
  - Добротвір, де розвинена електроенергетика.
- Львівський район в межах якого розвинене машинобудування, харчова та легка промисловість. У структурі промислового виробництва регіону найбільшу питому вагу

мають харчова, паливна промисловості, машинобудування і металообробка, електроенергетика. Машинобудування області спеціалізується на виробництві електротехнічного і електронного обладнання, радіо- і телевізійних приладів, засобів зв'язку тощо. Окремі види продукції, зокрема автобуси, трамваї та тролейбуси нового покоління, користуються попитом як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Галузь з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів, на яку припадає понад 30 % усього обсягу промислової продукції, є багатогранною і об'єднує 20 підгалузей. Високими темпами нарощуються обсяги виробництва в хімічній та нафтохімічній промисловості. Щороку зростають обсяги виробництва в легкій промисловості. Більшість обсягу продукції цієї галузі припадає на підприємства з виробництва одягу, ще третина – на підприємства з грунтування та дублення шкіри. Найбільшого розвитку за останні роки набуло виробництво деревини та виробів з неї.

- Передкарпатський район в межах якого виділяють промислові центри:
  - Дрогобич, де розвинене машинобудування, деревообробка та легка промисловість;
  - Стрий, де розвинене машинобудування, харчова і деревообробна промисловість та газотранспортна галузь;
  - Борислав, де розвинена нафтовидобувна, легка і хімічна промисловість;
  - Новий Розділ і Яворів, де відбувається виробництво сірки.

Висновки

Інноваційний розвиток в межах економічних районів Львівської області сприяє

розвитку промислового природокористування та виступає в якості імпульсу розвитку

громад, що впливає на трансформацію виробництва, веде до значних змін в її територіальній організації.

Виявлено як найактуальніші наступні чинники:

- технології, законодавство у сфері інноваційної діяльності;
- попит на інноваційну продукцію;
- інформаційні та інвестиційні ресурси;
- висококваліфіковані трудові ресурси;
- ефективність управлінського менеджменту.

Структурна перебудова промислового природокористування повинна базуватися на оптимізації використання існуючого в громаді природно-ресурсного, соціально-економічного, культурно-історичного потенціалів, оптимізації напрямків і масштабів природокористування. При цьому першочергового розвитку заслуговують найменш екологічно шкідливі галузі. Реалізація пріоритетів інноваційного природокористування проводиться шляхом виконання окремих робіт через програми, затверджені обласною радою на основі відповідного договору.

Конфлікт інтересів

Автори заявляють, що конфлікту інтересів щодо публікації цього рукопису немає. Крім того, автори повністю дотримувались етичних норм, включаючи плагіат, фальсифікацію даних та подвійну публікацію.

Список використаної літератури

1. Василенко В.О., Шматько В.Г. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. За редакцією В. О. Василенко. Київ: ЦУЛ, Фенікс, 2003. 440 с.
2. Загвойська Л.Д. Еко-інновації у бізнес стратегіях за умов екологічної глобалізації. Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу : тези доп. VI Міжнар. наук.-практ. конф., 29 вересня-1 жовтня 2010 року. Суми : Сумський державний університет, 2010. С. 87—89.
3. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про індустріальні парки» та деяких інших законодавчих актів України щодо залучення інвестицій у промисловий сектор економіки шляхом стимулювання створення індустріальних парків. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021. №49. 390 с.
4. Захарченко В.І. Трансформаційні процеси у промислових територіальних системах України. Вінниця: Гіпаніс. 2004. 248 с.
5. Карпатський регіон: актуальні проблеми та перспективи розвитку. Монографія у 8 томах / НАН України. Інститут регіональних досліджень наук. ред. В.С.Кравців. Львів, 2013. Том 5. Малі міста / відп. ред. Л.Т. Шевчук. 284 с. (Серія « Проблеми регіонального розвитку).
6. Максименко Н. В. Ландшафтне планування як засіб екологічного впорядкування території. *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії*. 2012. №16. С.65-68. URL: <https://periodicals.karazin.ua/pbgok/article/view/4112/3698>
7. Максименко Н. В. Ландшафтно-екологічне планування: теорія і практика. Монографія. Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2017. 211 с.
8. Підгрушний Г. П. Промисловість і регіональний розвиток України. Монографія. Київ. Інститут географії НАН України. 2009. 300 с.
9. Tsaryk L., Yankovs'ka L., Tsaryk P., Novyts'ka S., Kuzuk I. Geoeological problems of decentralization (on Ternopol region materials). *Журнал з геології, географії та геоекології*. Т. 29. № 1. 2020. Р. 196-205. URL: <https://doi.org/10.15421/112018>
10. Яцентюк Ю. В. Міські ландшафтно-технічні системи (на прикладі міста Вінниці). Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 200 с. URL: https://library.vspu.edu.ua/polki/akredit/kaf_3/yasentuk2.pdf
11. Карпіщенко Т.О., Карпіщенко О. І., Ілляшенко К. В. Науково-методичні основи удосконалення економічного механізму розвитку еколого-інноваційної діяльності. *Механізм регулювання економіки, економіка природокористування та організація виробництва*. 2002. № 1–2. С. 46–54.
12. Лісовський С.А. Суспільство і природа: баланс інтересів на теренах України. Інститут географії НАН України. Київ. 2009. 300 с.
13. Львівська область: природні умови та ресурси: монографія / за заг. ред. д-ра геогр. наук, проф. М. М. Назарука. Львів: Видавництво Старого Лева. 2018. 592с.
14. Модернізація економіки промислових регіонів України в умовах децентралізації управління: монографія / О.І. Амоша, Ю.М. Харазішвілі, В.І. Ляшенко та ін. / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2018. 300 с. URL: https://ie.org.ua/wp-content/uploads/2019/08/mono_2018_amosha_kharazishvili_liashenko_compressed.pdf

15. Стадницький Ю. І., Стадницька Ю. Ю., Бакушевич І. В., Просторова економіка. Тернопіль: ТІСІТ, 2011. 400с.
16. Стратегія розвитку Львівської області на період 2021-2027 років URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/strategichne-planuvannya-regionalnogo-rozvitku/strategichne-planuvannya-regionalnogo-rozvitku-na-period-do-2027-roku/regionalni-strategiyi-rozvytku-na-period-do-2027-roku/strategiya-rozvytku-lvivskoyi-oblasti-na-period-2021-2027-rokiv>
17. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017 р. 252 с.

Стаття надійшла до редакції 01.05.2022

Стаття рекомендована до друку 27.05.2022

M. M. NAZARUK¹, DSc (Geography), Prof.,

Professor of the Department of Rational Use of Natural Resources and Nature Protection

e-mail: mm.nazaruk@gmail.com ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1210-9666>

L. A. HALIANTA¹

Graduate Student of the Department of Rational Use of Natural Resources and Nature Protection

e-mail: lidagalyanta@gmail.com ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3813-2768>

¹*Ivan Franko National University of Lviv*,

P. Doroshenko St., 41, Lviv, 79007, Ukraine

SOCIAL AND ECOLOGICAL PREREQUISITES FOR THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE NATURE MANAGEMENT IN THE COMMUNITIES IN LVIV REGION

Purpose. Based on the analysis of socio-ecological conditions for the development of innovative nature management in the communities in Lviv region, to determine the main factors of innovative industrial production.

Methods. Analysis, synthesis, comparison.

Results. The concept of "industrial nature management in the community" is covered. We described the socio-ecological conditions for the development of innovative nature management and the main factors of innovative industrial nature management in modern decentralization within the newly created territorial communities are as follows: technology, legislation in the field of innovation, demand for innovative products, information and investment resources, highly skilled labor, efficiency of management.. Innovative activity within the enterprises of Lviv region and the state of the technological structure of industrial production in the region are characterized. Attention is paid to the possibility of structural restructuring of industrial nature management. The peculiarities of the development of innovative nature management within the Lviv region, the mechanisms of stimulating investment and innovative development of territorial communities are highlighted. The concept of "industrial park" is considered, as well as the concept of creating industrial parks. The functional purpose of nine industrial parks, which are planned to be created within the territory of Lviv region, is described. The industrial zoning of the region is highlighted and the main industrial centers within them are characterized.

Conclusions. Structural restructuring of industrial nature management should be based on optimizing the use of existing in the community natural resource, socio-economic, cultural and historical potentials, optimizing the directions and scale of nature management. At the same time, the least environmentally harmful industries deserve the priority development.

KEY WORDS: social and ecological preconditions, decentralization, innovative development of nature management, industrial park

References

1. Vasilenko, V. O., & Shmatko, V. G. (2003). Innovation Management. Kyiv: CUL, Phoenix. (in Ukrainian).
2. Zagvoyskaya, L. D. (2010). Eco-innovations in business strategies under conditions of ecological globalization. Marketing innovations and innovations in marketing: collection of abstracts of the Fourth International Scientific and Practical Conference, September 29-October 1, 2010. Sumy: Sumy State University, 87-89. (in Ukrainian).
3. Law of Ukraine "On Amendments to the Law of Ukraine "On Industrial Parks" and some other legislative acts of Ukraine on attracting investments into the industrial sector of the economy by stimulating the creation of industrial parks. (2021). Information of the Verkhovna Rada (VVR), (49). (in Ukrainian).
4. Zakharchenko, V. I. (2004). Transformation processes in industrial territorial systems of Ukraine. Vinnytsia: Hypanis. (in Ukrainian).

5. Kravtsiv, V.S. (Ed.). (2013), Carpathian region: current issues and prospects for development. Monograph in 8 volumes . National Academy of Sciences of Ukraine. Institute of Regional Research. Lviv, 5. Small towns / resp. ed. L.T. Shevchuk. (in Ukrainian).
6. . Maksymenko, N. (2012). Landscape planning as a method of territory's ecological accomplishment. *Problems of Continuous Geographical Education and Cartography*, 16, 65-68. Retrieved from <https://periodicals.karazin.ua/pbgok/article/view/4112/3698> (In Ukrainian).
7. Maksymenko, N. V. (2017). Landscape and ecological planning: theory and practice. Monograph. Kharkiv: V.N.Karazin KhNU.. (in Ukrainian).
8. Pidgrushny, G. P. (2009). Industry and regional development of Ukraine. Kyiv. Institute of Geography of the National Academy of Sciences of Ukraine. (in Ukrainian).
9. Tsaryk, L., Yankovska, L., Tsaryk, P., Novytska, S., & Kuzyk, I. (2020). Geoecological problems of decentralization (on Ternopol region materials). *Journal of Geology, Geography and Geoecology*,. 29(1). 196-205. <https://doi.org/10.15421/112018>
10. Yatsentiuk, Yu. V. (2015). *Urban landscape technical systems (on the example of the city of Vinnytsia)*. Vinnytsia Retrieved from https://library.vspu.edu.ua/polki/akredit/kaf_3/yasentuk2.pdf (in Ukrainian).
11. Karpishchenko, T. O., Karpishchenko, O. I., & Ilyashenko, K. V. (2002). Scientific and methodical bases of improvement of the economic mechanism of development of ecological and innovative activity. *Mechanism of economic regulation, economics of nature management and organization of production*, (1-2), 46–54. (in Ukrainian).
12. Lisovsky, S. A. (2009). Society and nature: balance of interests in Ukraine/SA Lisovsky. Institute of Geography of the National Academy of Sciences of Ukraine. Kyiv. (in Ukrainian).
13. Nazaruk M. M. (Ed.). (2018). Lviv region: natural conditions and resources. Lviv: Saryi Lev Publishing House. (in Ukrainian).
14. Amosha, O. I., Kharazishvili, Y. M., Lyashenko, V. I. ... Kolesnikova, G.V. (2018). Modernization of the economy of industrial regions of Ukraine in terms of decentralization of management: a monograph/ National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of Industrial Economics. Kyiv. Retrieved from https://iie.org.ua/wp-content/uploads/2019/08/mono_2018_amosha_kharazishvili_liashenko_compressed.pdf (in Ukrainian).
15. Stadnytsky, Y. I., Bakushevich, I. V., & Stadnytska, Y. Y. (2011). Spatial economics. Ternopil: TISIT.
16. Strategy of development of Lviv region for the period of 2021-2027. Retrieved from <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/strategichne-planuvannya-regionalnogo-rozvytku / strategichne-planuvannya-regionalnogo-rozvytku-na-period-do-2027-roku / regionalni-strategiyi-rozvytku-na-period-do-2027-roku / strategiya-rozvytku-lvivskoyi-oblasti-na-period-2021-2027-rokiv /> (in Ukrainian).
17. Shkilnyak, M. M., Ovsyanyuk-Berdadina, O. F., Krysko, J. L., & Demkiv, I. O. (2017). Management: Textbook. Ternopil: Krok. (in Ukrainian).

The article was received by the editors 01.05.2022

The article is recommended for printing 27.05.2022